

[Gert Petersen.]

sandheder. Det tror jeg er noget af det, som gør indtryk, og også noget af det, som gør, at en ægte marxist ikke er og pr. definition ikke kan være indoktrinerende. Jeg vil ikke udelukke, at der kan findes dårlige marxister, som tror, at de kan være det. Men en virkelig marxist kan ikke være indoktrinerende, fordi marxismen afviser endelige og færdige sandheder og altid er parat til at tage synspunkter op på baggrund af det levende liv, på baggrund af praksis.

Men det er i og for sig ikke det, der er mit ærinde, en diskussion om marxismens fortræffelighed. Det, der er mit ærinde, er, at vi er kommet derhen, at der er et bredere oplysningstilbud i skoler, biblioteker, i de offentlige media. Jeg synes ikke, at tilbuddet er tilstrækkelig bredt og alsidigt endnu. Vi har set undersøgelser af skolebøger, undersøgelser udarbejdet af store fagforbund i Danmark, som viser, at arbejderbevægelsen, socialismen, marxismen, stadig væk behandles stedmoderligt i de fleste af de skolebøger, der anvendes i folkeskolen.

Oplysningstilbuddet er altså ikke bredt nok endnu, men vi er kommet et stykke ad vejen. Det synes jeg er det nye i situationen, og det er det, som vi er nogle der glæder os over, og vi glæder os ikke bare over det, fordi vi tilfældigvis er socialister, men også, fordi vi mener, at det må være en del af demokratiets væsen. Må jeg understrege for min del, at jeg så sandelig også mener, det må være en del af et socialistisk demokratis væsen i endnu højere grad, end det er det her og nu, og derfor har jeg noget svært ved at acceptere, eller rettere sagt jeg kan ikke acceptere, samfund, hvor der ikke gør sig en sådan alsidighed i oplysningstilbuddene gældende, jeg kan ikke acceptere dem som fuldt ud socialistiske, men højst kvart eller halvt eller noget, der er på vej dertil, for det hører netop til socialistisk demokrati, at der er denne alsidighed i tilbuddene. Det hører til et udviklet demokrati af vores type, som jo ikke er socialistisk, at der er en alsidighed i oplysningstilbuddene, og det, jeg oplever nu, er, at man vil snitte af den bredde, som er kommet igennem de sidste 10-20 år i oplysningstilbud. Den bredde vil man nu snitte siderne af, man vil gøre det hele smallere igen, man vil tilbage til den situation, som vi, der er over 40-45 år og

måske også yngre med, ja, som vi alle kender fra vores egen skoletid, og hvor det at fremsætte den ene ustyrlige borgerlige sandhed efter den anden ikke på nogen måde blev anset for indoktrinering.

Vi har netop heroppefra hørt, at marxismen kun har to forudsætninger, nemlig materiel fattigdom eller åndelig fattigdom. Der kan man altså se, hvad marxismen er for noget. Men det har jeg da hørt fra masser af skolelærere i min skoletid, og det tror jeg da der er mange til stede der har hørt fra masser af skolelærere i deres skoletid. Og det er — undskyld, jeg siger det — ganske åbenlyst og aldeles urigtigt og afslører et totalt ukendskab til marxismen. Men det er måske ikke indoktrinering at sige sådan noget; er man af den opfattelse, at det er bare en sandhed, man giver videre? Jeg vil nu tillade mig at kalde det indoktrinering, og jeg vil tillade mig at kalde forfærdelig meget af det, som er sagt i dansk folkeskole gennem mange, mange år, for massiv indoktrinering, uden at der fra den side i salen, hvor man nu er så forarget, blev løftet en finger, talt et ord imod denne massive indoktrinering.

Vi er ikke i den situation, at der nu er en anden strømning end den, der blot til enhver tid forsvarer det på bjerget veletablerede, som er i færd med at overtage skolevæsenet, biblioteksvæsenet, radio, tv osv., men vi er i den situation — og det mener jeg er et fremskridt, men det er det altså åbenbart nogle der ikke mener, og det er meget rart at få det klaret — at nu brydes meningerne for alvor i folkeskolen, i de offentlige media, alle de steder, hvor mennesker mødes, drøfter tingene, hvor man underviser osv. Vi har fået en meningsbrydning. Vi har fået strømninger, som tørner sammen, og som gør det muligt for den enkelte selv at tage stilling på et andet og bredere og dermed bedre grundlag end det smalle grundlag, man levede under tidligere, og som det er så helt åbenbart at der er nogle der vil have os tilbage til.

Denne diskussion er i virkeligheden en diskussion om ensretning kontra demokrati, meningsbrydning, frihed, og jeg må nok sige, at med nogle af de røster, som har lydt heroppe, er man ikke helt rolig for, hvordan udviklingen kan gå videre frem. I den naive tro, at man styrker demokratiet, er der vir-